

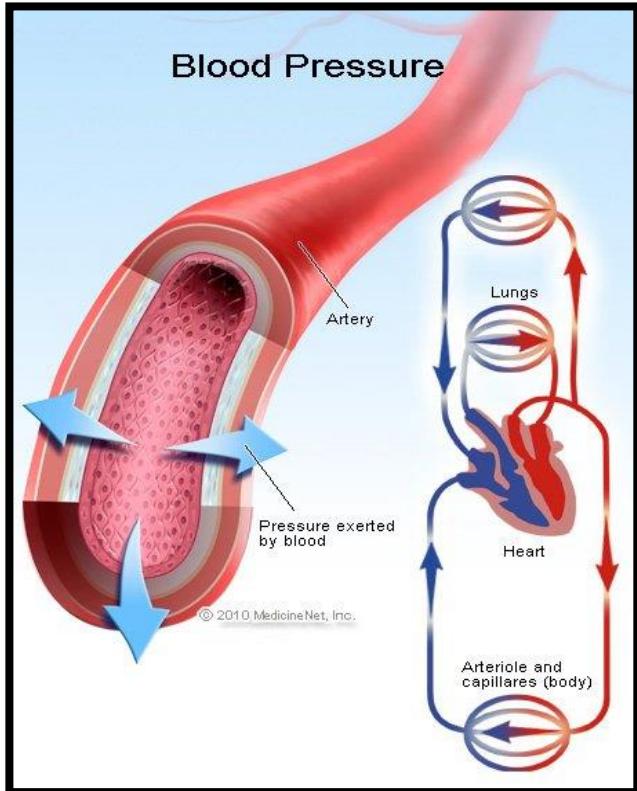

قازه های مراقبت پرستاری در پرفساری خون

Presented By: *Farzaneh Bagheriyeh*

PhD in Nursing Education, School of Nursing & Midwifery, Tabriz University of
Medical Sciences, Tabriz, Iran

Hypertension definition

- فشارخون نیروی اعمال شده به دیواره شریانها و ناشی از جهش خون تحت فشار از قلب می‌باشد. فشارخون سیستمیک یا شریانی، فشارخون موجود در شبکه شریان‌های بدن، شاخص مناسبی از سلامتی قلبی عروقی هستند.
- نیروی انقباضی قلب، خون را با فشار وارد آئورت می‌کند. حداقل فشاری که در هنگام تخلیه صورت می‌گیرد، فشار سیستولیک گفته می‌شود. هنگام استراحت بطن‌ها، خون باقی مانده در شریان‌ها به حداقل فشار خود می‌رسد که تحت عنوان فشار دیاستولیک نامیده می‌شود.

Definition of Hypertension

ESSENTIAL

Classification of hypertension based on Office blood pressure (BP) measurement

Category	Systolic (mmHg)	and	Diastolic (mmHg)
Normal BP	< 130	and	< 85
High-normal BP	130–139	and/or	85–89
Grade 1 Hypertension	140–159	and/or	90–99
Grade 2 Hypertension	≥ 160	and/or	≥ 100

Definition of Hypertension

ESSENTIAL

Hypertension based on Office-, Ambulatory (ABPM)- and Home Blood Pressure (HBPM) measurement

		SBP / DBP (mmHg)
Office BP		≥ 140 and/or ≥ 90
ABPM	24h average	≥ 130 and/or ≥ 80
	Day Time (or awake) average	≥ 135 and/or ≥ 85
	Night Time (or asleep) average	≥ 120 and/or ≥ 70
HBPM		≥ 135 and/or ≥ 85

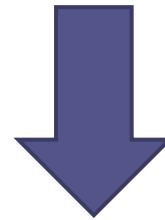
AHA	ESC , ISH , NICE	دیاستولیک (میلی متر جیوه)	سیستولیک (میلی متر جیوه)
نرمال	ایده آل	<80	>120
بالا(elevated)	ایده آل	<80	و 129-120
هیپرتانسیون گرید I	بالاتر از حد نرمال	89-80	یا 139-130
هیپرتانسیون گرید II	هیپرتانسیون گرید I	99-90	یا 159-140
هیپرتانسیون گرید II	هیپرتانسیون گرید II	109-100	یا 179-160
هیپرتانسیون گرید II	هیپرتانسیون گرید III	≥ 110	یا ≥ 180

- فشارخون بالا، سومین عامل مرگ در دنیا است.
- از هر ۸ مرگ در دنیا، یک مرگ مربوط به فشارخون بالا است.
- در ایران، تقریباً یک نفر از هر پنج نفر به فشارخون بالا مبتلا هستند.
- تنها نیمی از موارد ابتلا به فشارخون شناسایی شده است که از این تعداد نیمی تحت درمان هستند. از بین افراد تحت درمان نیز تنها یک سوم از موارد فشارخون، تحت کنترل هستند.
- شیوع فشار خون بالا در کودکان کمتر است، اما احتمال ابتلای کودکان نیز به فشارخون بالا وجود دارد.

Blood Pressure

Determined by:

Cardiac output

Peripheral vascular resistance

Viscosity (thickness)

The amount of circulating blood volume

Factors affecting blood pressure

- About 95% of patients with high blood pressure have **Primary hypertension** (also called *essential hypertension*), which is defined as high blood pressure from an unidentified cause.
- The remaining small percentage, about 5%, have **secondary hypertension**, which occurs when a cause for the high blood pressure can be identified (Weber et al., 2014). These causes include chronic kidney disease, renal artery stenosis, hyperaldosteronism (mineralocorticoid hypertension), pheochromocytoma, and sleep apnea

جدول ۴- علل هیپرتانسیون ثانویه

بیماری کلیوی	% ۵-۱۰	بیماری پارانشیم کلیه، کیست کلیه (کلیه پلی کیستیک)، تومورهای کلیوی (تومور ترشح کننده رین)، بیماری کلیوی انسدادی
بیماری عروق کلیه (رنوواسکولار)	% ۱-۱۰	آترواسکلروتیک، دیسپلازی فیبروموسکولر
کوارکتسیون آئورت	<%	--
پره اکلامپسی / اکلامپسی	% ۵-۱۰	--
نوروزنیک		پی نوریت (پورفیری حاد، مسمومیت با سرب)، افزایش حاد فشار داخل مغزی، دیس اتونومی فامیلی، پسیکوزنیک
بیماری های آندوکرین	% ۵-۱۵	هیپرآلدوسترونیسم اولیه، هیپوتیروئیدی، هیپر تیروئیدی، هیپر کلسیمی، هیپر پاراتیروئیدی، اکرومگالی، سندرم کوشینگ، فتوکروموموسيتوم
آپنه انسدادی خواب	% ۵-۱۰	--

جدول ۵- داروهای افزایش دهنده فشارخون

داروهای ضدبارداری	بالاخص با دوز بالای استروژن(صرف این داروها علت ۵% هیپرتانسیون در زنان می‌باشد و معمولاً فشارخون در حد خفیف تا متوسط و به ندرت شدید می‌باشد.)
داروهای کاهش دهنده وزن	Sibutramine.Liquorice.Phenylpropanolamine
داروهای ضد احتقان	فنیل افرین هیدروکلرايد، نفازولین هیدروکلرايد و ...
داروهای محرك	مفتامین، کوکائین و اکستازی(این مواد معمولاً باعث افزایش ناگهانی فشارخون می‌شوند.)
داروهای ایمونوساپرسيو	سيكلوسپورين، تاکروليموس
داروهای کورتيکواستروئيد	هیدروکورتیزون، پردنیزولون، تريامسينولون، دگراماتازون
داروهای آنتی آنزويژنيک ضد سرطان	مهار کننده‌های VEGF (Bevacizumab) مهار کننده‌های تيروزين كيناز (surafenib، sunitinib)
داروهای ضدالتهاب غيراستروئيدي (NSAIDS)	سلکوكسیب، ناپروکسن، ایبوپروفن، ملوکسیکام
استامینوفن	صرف روزانه آن ريسك فشارخون را حدوداً ۱.۵ برابر می‌کند.
گیاهان دارویی	آلkaloidهای ارگوت، گیاه علف چای، شیرین بیان، آلkaloidهای افдра
ساير داروها	استروئيدهای آنابوليك، اريتروپوئيتين، ونلافاكسين، بوپروبيون

Clinical manifestations

- No specific complains or manifestations other than elevated systolic and/or diastolic BP (**Silent Killer**)
- Morning occipital headache
- Dizziness
- Fatigue
- In severe hypertension, epistaxis or papilledema (swelling of the optic disc)
- retinal changes such as hemorrhages, exudates (fluid accumulation), arteriolar narrowing, and cotton-wool spots (small infarctions)
- Left ventricular hypertrophy
- Pathologic changes in the kidneys (indicated by increased blood urea nitrogen [BUN] and serum creatinine levels) may manifest as nocturia.
- Cerebrovascular involvement may lead to a transient ischemic attack (TIA) or stroke

Risk of Target Organ Damage or Clinical Cardiovascular Disease Secondary to Hypertension

- Chronic kidney disease
- Heart disease (left ventricular hypertrophy, heart failure, angina, myocardial infarction)
- Peripheral arterial disease
- Retinopathy
- Stroke or transient ischemic attack (TIA)

Arterial BP measurements

نکات لازم برای اندازه‌گیری فشارخون

- حداقل باید ۵ دقیقه در محیط با دمای مناسب و آرام روی صندلی نشسته باشد.
 - بیمار طی ۳۰ دقیقه گذشته سیگار، الکل، قهوه، مواد محرک و غذای سنگین مصرف نکرده باشد.
 - قرص دکونزستانت یا قطره‌ی چشمی گشادکننده مردمک استفاده نکرده باشد.
 - در طی نیم ساعت گذشته فعالیت شدید انجام نداده باشد.
 - مثانه‌اش پر نباشد.
 - در حین گرفتن فشارخون سکوت کند و فرد دیگری هم با او حرف نزند.
- شرایط بیمار
- بیمار روی صندلی بنشیند، پشت را به صندلی تکیه دهد، پاها آویزان و روی زمین قرار گیرد. پاها روی هم نباشد. دست روی سطح صاف و در سطح قلب قرار گیرد.
- وضعیت بیمار (تصویر ۱)

دستگاه اندازه‌گیری

- فشارسنج باید اندازه‌ی مناسب داشته باشد؛ یعنی حداقل 80% دور بازو و دو سوم طول بازو را پوشاند. اگر اندازه فشارسنج کوچک‌تر باشد، فشارخون به طور کاذب بیشتر و اگر بزرگ‌تر باشد فشارخون به طور کاذب کمتر ثبت خواهد شد.
- فشارسنج به اندازه ۱ تا ۲ انگشت بالاتر از آرنج بسته شده و وسط کاف در وسط استرnom قرار گیرد. دقت شود که کاف فشارسنج خیلی شُل یا خیلی محکم بسته نشود.

کاف فشارسنج

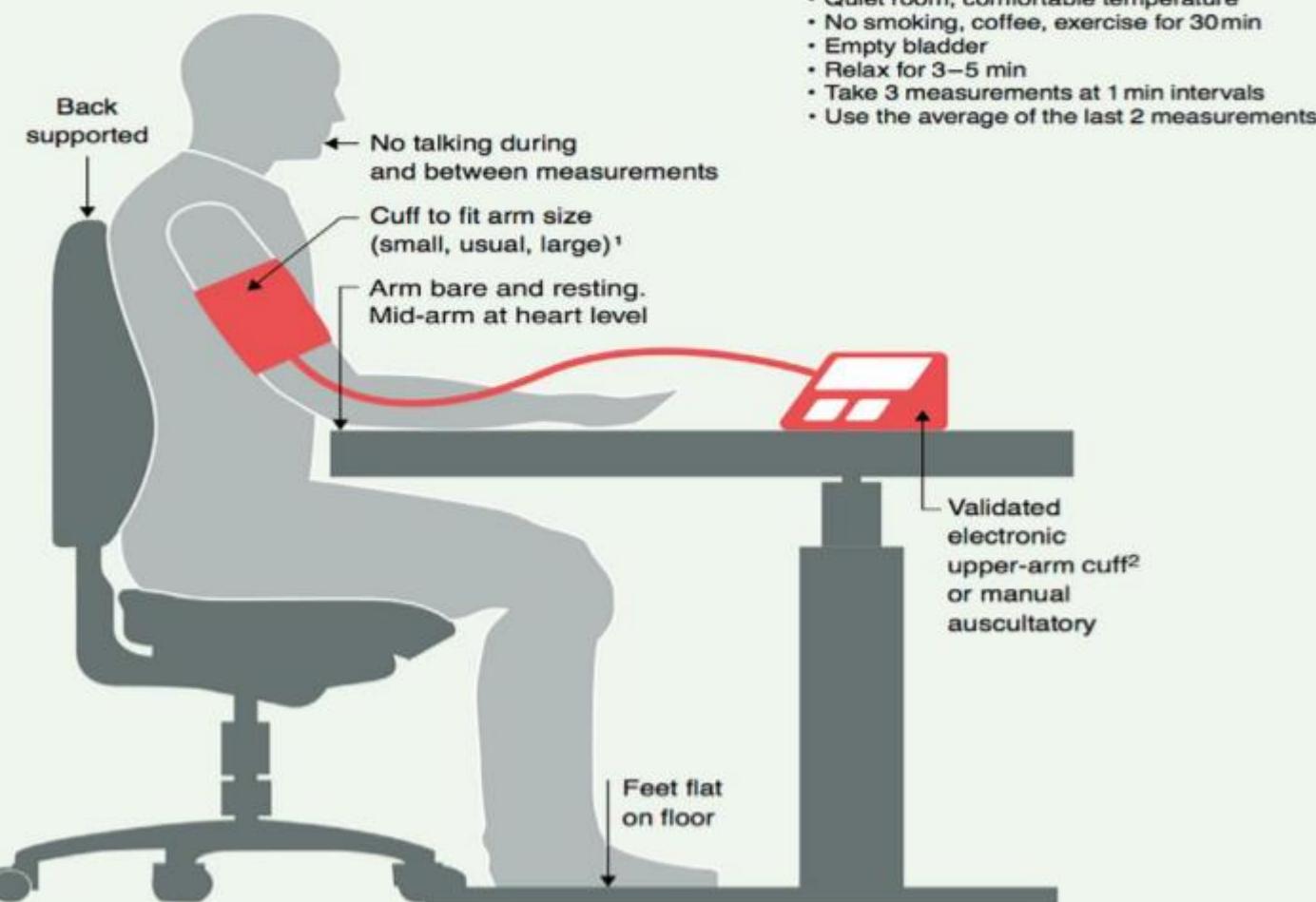
- در هر ویزیت ۳ دفعه به فاصله ۱ دقیقه فشارخون اندازه‌گیری شود. میانگین دو دفعه آخر محاسبه شود. اگر فشارخون دفعه اول $130/80$ باشد، نیازی به اندازه‌گیری‌های دیگر نیست.

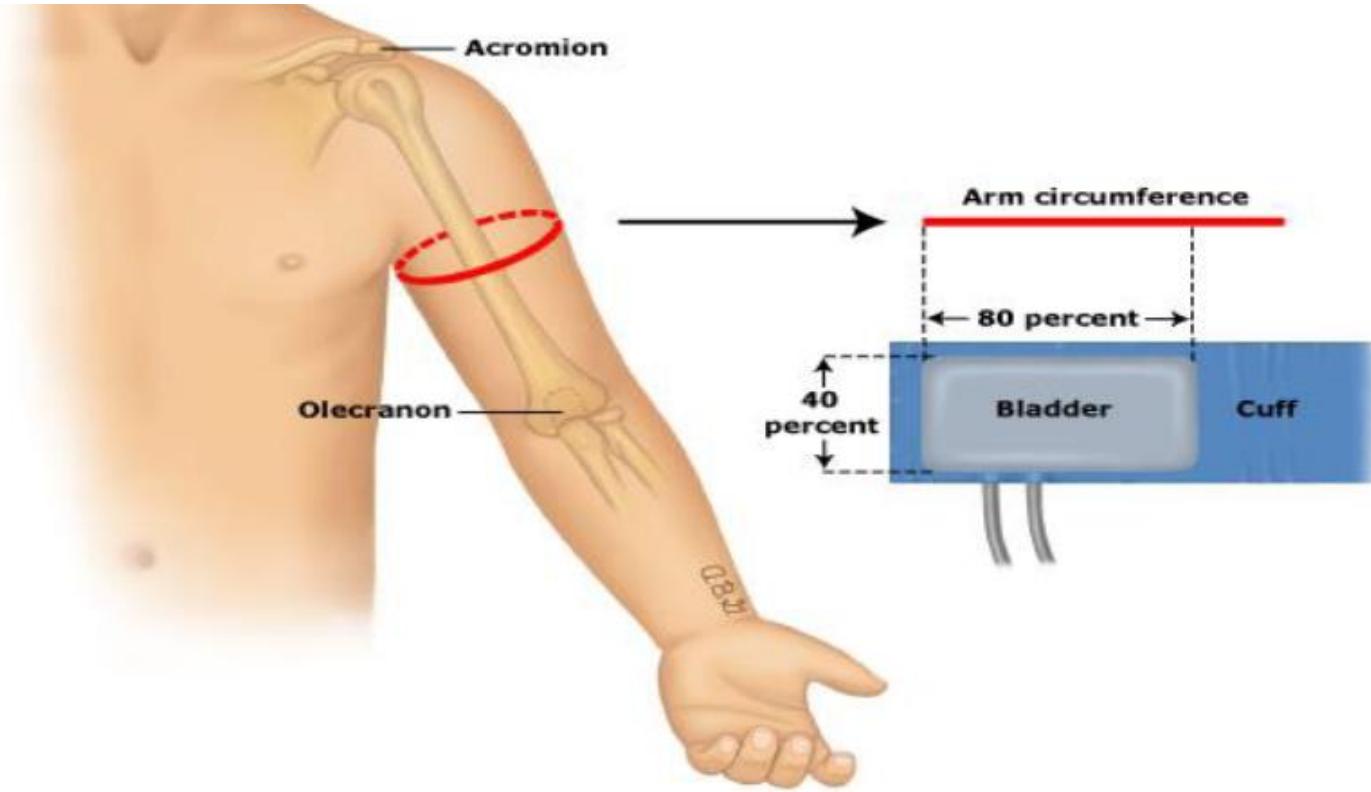
روش اندازه‌گیری

- فشارخون $90/140 \geq$ در ۲-۳ ویزیت مطب به عنوان فشارخون بالا محسوب می‌شود.
- فشارخون $80/135 \geq$ در منزل یا فشارخون $80/130 \geq$ در هولتر ۲۴ ساعته به عنوان فشارخون بالا در نظر گرفته می‌شود.

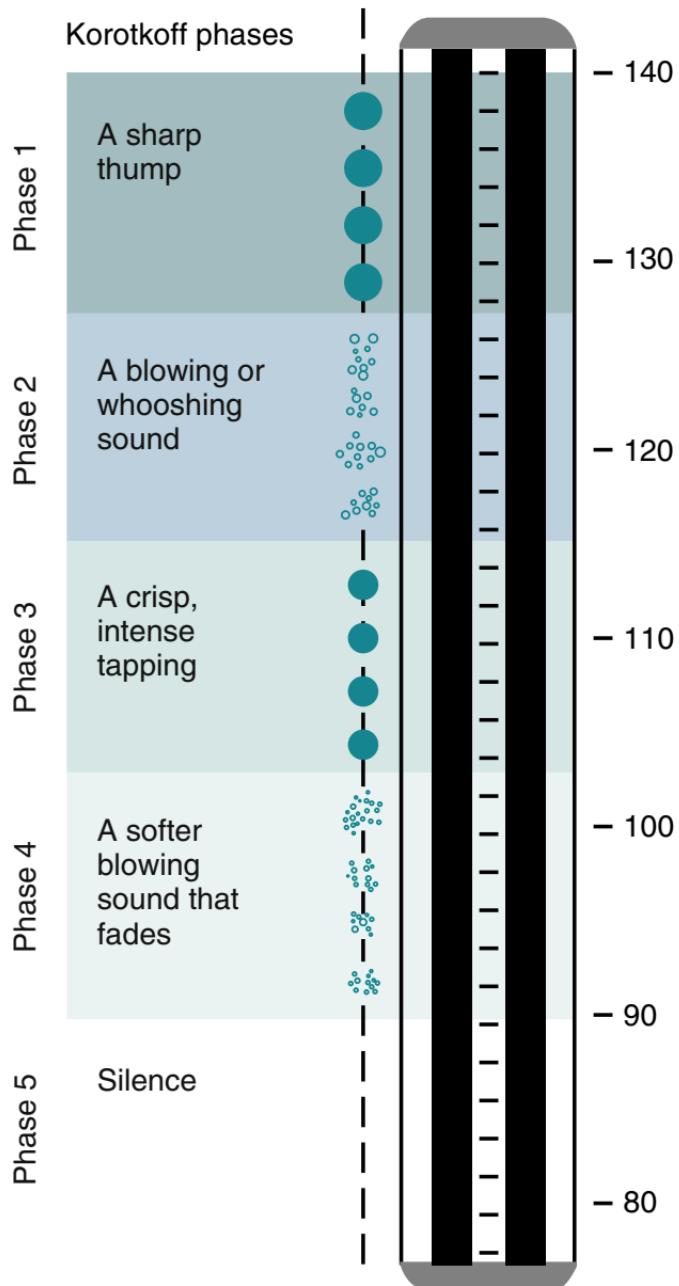
تفسیر بر اساس ESC و ISH

Arterial BP measurements

The width of the bladder of the blood pressure cuff should be approximately 40% of the circumference of the upper arm midway between the olecranon and the acromion. The length of the bladder of the cuff should encircle 80 to 100% of the circumference of the upper arm at the same position.

- در سال ۱۹۰۵ فردی به نام **کورتکوف**، که یک جراح روسی بود، برای اولین بار صدای هایی را که از ناحیه دیستال شریان هنگام خالی کردن فشار کاف شنید را توصیف کرد.
- صدای اول یک ضربه واضح و با ریتم مشخص است که هماهنگ با تعداد نبض بوده و بتدريج شدت آن افزایش می یابد. شروع صدا بستگی به فشار سیستولیک دارد. در صورتی که خالی شدن کاف ادامه یابد، صدا بتدريج شدت یافته و باعث ایجاد صدای دوم می شود. صدای سوم واضح تر و با شدت بیشتر سمع می شود. صدای چهارم گنگ بوده و با خالی شدن کاف شدت آن کم می شود و زمانی که فشار کاف به کمتر از فشار دیواره عروق برسد، ایجاد می گردد که نشان دهنده فشار دیاستولیک نوزادان و کودکان است. در افراد بالغ صدای پنجم معادل فشار دیاستولیک است

□ در بیماران مسن بیش از ۶۵ سال، افراد دیابتی و بیمارانی که داروهای کاهنده فشارخون مصرف می کنند و علایمی مانند سرگیجه یا ضعف دارند، باید فشارخون ارتواستاتیک بررسی شود. برای این کار باید ابتدا بیمار ۵ دقیقه در حالت خوابیده باشد و فشارخون وی اندازه گیری شود، سپس ایستاده و فشارخون وی بلافضله و سه دقیقه بعد اندازه گیری می شود. اگر بیش از ۲۰ میلی متر جیوه افت فشارخون داشته باشد، دچار افت فشارخون وضعیتی یا هیپوتانسیون ارتواستاتیک است.

□ در صورتی که اختلاف فشارخون دست راست و چپ بیشتر از ۱۵ میلی متر جیوه باشد باید به علی مانند آترواسکلروز شریانی، تنگی شریان ساب کلاوین یا کوارکتاسیون آئورت شک کرد

خطاهای رایج در اندازه‌گیری و بررسی فشار خون

خطا	تاثیر
گشاد بودن کاف یا کیسه فشار سنج	کاهش کاذب فشارخون
باریک بودن کاف یا کیسه فشار سنج	افزایش کاذب فشارخون
شل بستن کاف فشار سنج	افزایش کاذب فشارخون
حالی کردن کاف به آرامی	افزایش کاذب فشارخون دیاستولیک
حالی کردن سریع کاف	کاهش کاذب فشارخون سیستولیک و افزایش کاذب فشارخون دیاستولیک
قرار گیری بازو پایین تر از سطح قلب	افزایش کاذب فشارخون
قرار گیری بازو بالاتر از سطح قلب	کاهش کاذب فشارخون
آویزان بودن بازو بدون تکیه گاه	افزایش کاذب فشارخون
گوشی پزشکی که به درستی متناسب اندازه گوش پرستار نباشد و باعث مبهم شدن صدا گردد.	کاهش کاذب فشارخون سیستولیک و افزایش کاذب فشارخون دیاستولیک
قرار گیری محکم گوشی پزشکی بر روی فرورفتگی آنته کوبیتال	کاهش کاذب فشارخون دیاستولیک
باد کردن کاف به آرامی	افزایش کاذب فشارخون دیاستولیک
ارزیابی سریع و مجدد فشار	افزایش کاذب فشارخون سیستولیک
عدم پر کردن کافی کاف	کاهش کاذب فشارخون سیستولیک
استفاده از چندین معاینه گر برای شنیدن فشار دیاستولیک	افزایش کاذب فشارخون سیستولیک و کاهش کاذب فشارخون دیاستولیک

شیوه های مختلف اندازه گیری فشار خون

□اندازه گیری فشارخون خارج از مطب (out of office blood pressure measurement)

- نکته: امروزه تاکید بر کنترل فشارخون در خارج از مطب شده است. این امر باعث کاهش فشارخون روپوش سفید شده است.

الف- هولتر فشارخون ۲۴ ساعته (ABPM): روش استاندارد تشخیص هیپرتانسیون، تشخیص فشارخون روپوش سفید (White coat HTN) و فشار خون ماسکه (Masked HTN): در حدود ۲۰ درصد بیماران فشارخون بالا در مطب اما نرمال در منزل یا هولتر ۲۴ ساعته دارند.

Masked HTN: بر عکس هیپرتانسیون روپوش سفید، فشار خون در مطب کمتر از حد میانگین زندگی روزمره است. علت: افزایش فعالیت سمپاتیک در زندگی روزمره به علت استرس شغلی، خانوادگی، مصرف سیگار و تشخیص با هولتر ۲۴ ساعته

- ب- مانیتورینگ فشارخون در منزل (HBPM): اندازه گیری فشارخون روزی دو بار (اول صبح بین ساعت ۸-۱۲ و شب بین ساعت ۱۲-۸ قبل از شام)، در هر بار حداقل ۳ نوبت به فاصله یک دقیقه. ثبت فشار خون حداقل در ۳ روز تا حد امکان متوالی و ترجیحاً برای ۷ روز، در هر نوبت محاسبه میانگین دو نوبت آخر، تایید پرفشاری خون در صورتی که HBPM بالاتر از ۱۳۵/۸۵ باشد. (گایدلاین ISH و ESC)

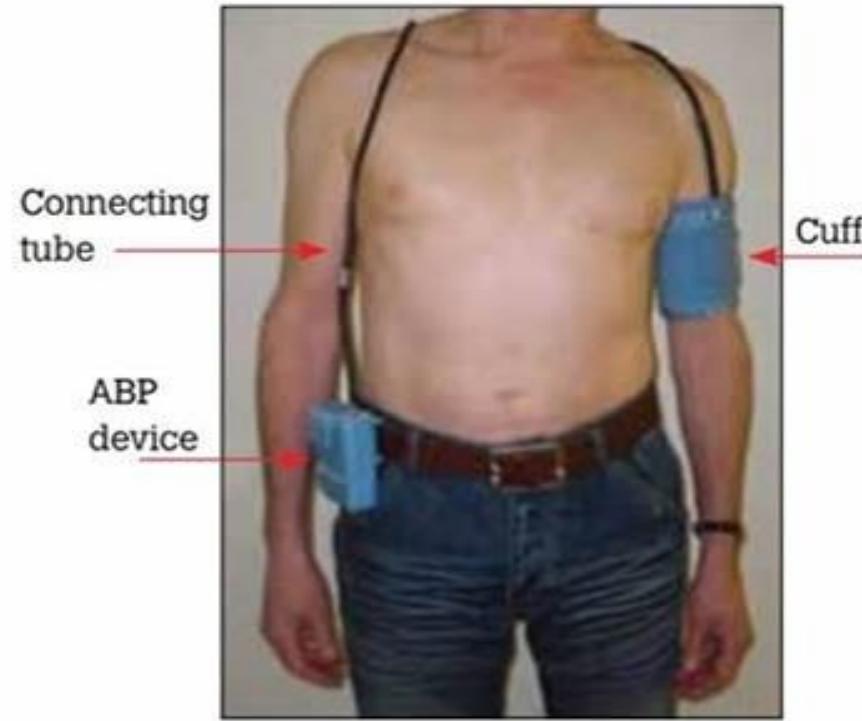

Figure 1. Example of ambulatory monitors (upper left), multiple cuff sizes (lower left) and when fitted to a patient (right)

Use of these images does not constitute endorsement by the National Heart Foundation of Australia, nor the High Blood Pressure Council of Australia

هولتر فشارخون ۲۴ ساعته (ABPM)

□ اندازه گیری فشار خون در مطب یا کلینیک (office blood pressure measurement)

- در اولین ویزیت اندازه گیری فشار خون از هر دو بازو و بازویی که بالاتر است به عنوان رفرنس اندازه گیری های بعدی است.

الف - اندازه گیری متداول دستی فشار خون در مطب (OBP): اندازه گیری فشار خون حداقل ۲ بار به فاصله یک تا دو دقیقه، در صورتی که بین دو بار اندازه گیری بیشتر از ۵ میلی متر جیوه اختلاف باشد، باید مجدد تا زمان رسیدن به پایداری گرفته شود. سپس متوسط آخرین دو نوبت فشار خون محاسبه گردد.

ب - اندازه گیری اتوماتیک فشار خون در مطب (AOBP): میانگین سه بار اندازه گیری اتوماتیک پشت سر هم به فاصله یک دقیقه توسط خود دستگاه

وضعیت‌های نامناسب برای استفاده از دستگاه فشارسنج دیجیتالی

- ضربان قلب نامنظم
- بیماران با تشخیص هیپرتانسیون
- انسداد عروق محيطی (لخته و باریک شدن وریدها)
- لرز
- تشنج
- ترمور بیش از حد
- ناتوانی در همکاری
- فشار خون سیستولیک پایین تر از ۹۰ میلی متر جیوه

اندازه‌گیری مکرر فشارخون با استفاده از دستگاه فشارسنج دیجیتالی می‌تواند خطر بروز زخم‌های فشاری به ویژه در افراد در معرض خطر را افزایش دهد؛ بیماران در معرض خونریزی‌های غیرطبیعی مستعد ابتلا به پارگی عروق ریز ناشی از اتساع مکرر کاف هستند؛ از این رو پوست زیر کاف فشارسنج را در فواصل منظم بسته به دفعات استفاده مشاهده کنید.

نکات مهم در شرح حال بیماران هیپرتانسیو

<p>هرچه بیماری بیشتر طول کشیده باشد، احتمال عوارض بیشتر است.</p> <p>شروع هیپرتانسیون در سنین پایین‌تر احتمال هیپرتانسیون ثانویه را افزایش می‌دهد.</p> <p>احتمال هیپرتانسیون اولیه بیشتر است.</p> <p>احتمال هیپرتانسیون ثانویه بیشتر است.</p>	<p>طول مدت بیماری</p> <p>سن شروع بیماری</p> <p>سابقه فامیلی هیپرتانسیون</p> <p>سابقه فامیلی بیماری کلیوی، فئوکروموسیتوم، دیابت</p> <p>بیماری‌های ناشی از عوارض هیپرتانسیون</p> <p>عوامل خطر بیماری‌های قلبی عروقی</p> <p>سوابق بیماری در فرد</p> <p>سایر بیماری‌های همراه</p> <p>رژیم غذایی</p> <p>میزان فعالیت فیزیکی</p> <p>عادات فردی</p> <p>شیوه زندگی</p> <p>در داروهای آنتی هیپرتانسیو</p> <p>سایر داروها</p> <p>علائم بالینی هیپرتانسیون</p> <p>علائم بالینی علل ثانویه</p> <p>علائم بالینی هیپرتانسیون</p>
	<p>بیماری‌های قلبی عروقی؛ بیماری عروق کرونر، استرودک، بیماری عروق محیطی، بیماری کاروتید کلیوی؛ نارسایی کلیه</p> <p>چشمی؛ رتینوبیاتی</p> <p>دیابت، چاقی، دیس لیپیدمی</p> <p>توجه به تمام بیماری‌های شناخته شده فرد (آسم، برونشیت مزمن، انواع بدخیمی‌ها، بزرگی پروستات، بیماری‌های مفصلی، بیماری‌های پسیکولوژیک و ...)</p> <p>این بیماری‌های و داروهای مصرفی آن‌ها می‌تواند در ایجاد فشارخون بالا نقش داشته باشند.</p> <p>ممکن است در این بیماران لازم باشد داروی آنتی هیپرتانسیو خاص تجویز گردد.</p>
	<p>میزان مصرف نمک، سبزیجات، میوه‌جات، فست فود و غیره</p> <p>میزان فعالیت فیزیکی هوایی و شدت فعالیت مهم است.</p> <p>صرف سیگار، اپیوم، الکل</p> <p>خرُ خُ شبانه، خواب آلودگی روزانه، اختلال خواب</p> <p>شب بیداری‌هاو استرس‌های شغلی</p> <p>در همکاری بیمار در درمان مؤثر است.</p>
	<p>داروهای آنتی هیپرتانسیو</p> <p>بعضی از داروهای مصرفی می‌تواند فشارخون را بالا ببرد (جدول ۵)</p> <p>سر درد، تپش قلب، سرگیجه، وزوز گوش، اپیستاکسی، ادم اندام</p> <p>حملات سر درد، تپش قلب و تعریق، ضعف عضلانی، نوکچوری، هماچوری</p> <p>تنگی نفس، درد قفسه سینه، سر درد، اختلال دید، تهوع و استفراغ</p>
	<p>هیپرتانسیون</p>

نکات مهم در معاينه فيزيكى بيماران هيبرتانسيو

توجه به چهره	توجه به ظاهر بيمار از نظر بيماري هاي مانند بيماري هاي تيروئيدی، آكرومگالي، کوشينگ
معاينه تيروئيد	بررسى سايز تيروئيد
سمع قلب	سمع كناره تحتاني و چپ استرنوم يعني LLSB (سوفل نارسايي آئورت) سمع كانون آئورت (سوفل آئورت دولتی) سمع سوبراكلاويكل چپ (كوراكتاسيون آئورت)
سمع ريه	سمع فضاهای بین دنده ای ۴ تا ۸ در پشت قفسه سینه (كوراكتاسيون آئورت)
معاينه شكم	توجه به ويز و رال و کاهش صدahای ريوی بررسى از نظر استريای شكمی (کوشينگ)
معاينه اندامها	معاينه دور ناف از نظر بروئي ابدمينال (تنگي شريان کليه) معاينه لوز رنال دو طرف از نظر توده کليوي
معاينه نبضها	بررسى ادم در اندامها از نظر نارسايي قلبي، نارسايي کليوي، هيبوتيروئيدی معاينه نبض دست راست و چپ
معاينه ته چشم	مقاييسه همزمان نبض راديال با فمورال (كوراكتاسيون آئورت)
اندازه گيري قد، وزن ، دور شكم	بررسى رتنيوپاتي هيبرتانسيو بررسى اضافه وزن، چاقی يا چاقی شكمی با اصلاح آنها فشارخون هم پاينتر می آيد.

تست‌های پاراکلینیکی در بیماران هیپرتانسیو

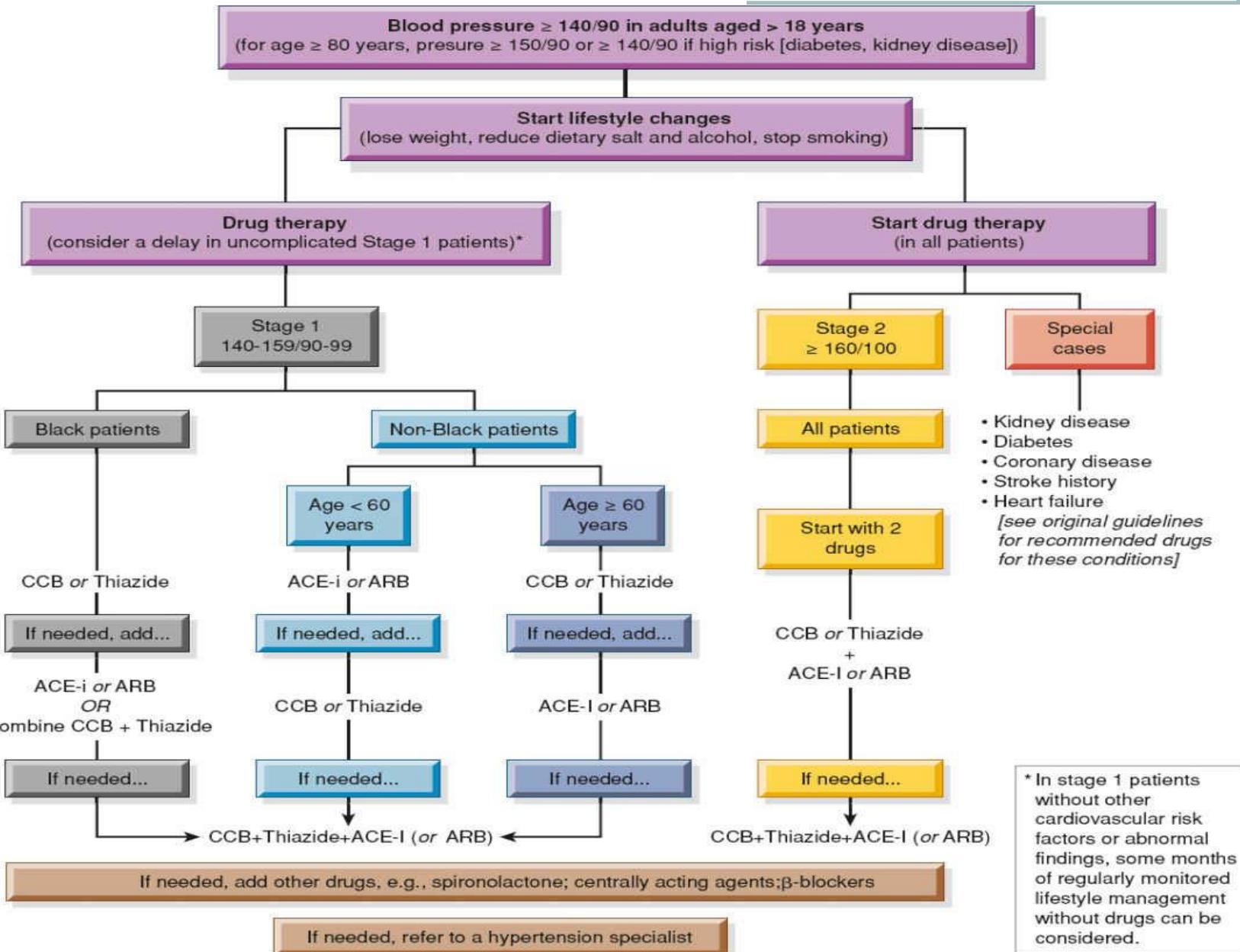
کنترل دقیق‌تر فشارخون در صورت همزمانی دیابت	(FBS)
اجتناب از تجویز داروهای مختلط کننده لیپید	(Chol, TG, HDL, LDL)
تشخیص نارسایی کلیه به عنوان علت یا عارضه هیپرتانسیون اندازه‌گیری GFR	(Urea, Cr)
هماچوری، پروتئین اوری، کیست ادراری	(UA)
همزمانی پلی‌سیتمی ورا با هیپرتانسیون دقت در عدم تجویز دیورتیک با دوز بالا در صورت وجود پلی سیتمی	شمارش کامل خون (CBC)
هیپرآلدوسترونیسم اولیه	(Na ,K)
هیپرکلسیمی و هیپرپاراتیروئیدیسم	(Ca)
هیپو تیروئیدی، هیپر تیروئیدی	(TSH)
ارتباط اسید اوریک بالا با بیماری‌های قلبی عروقی افزایش اسید اوریک به دنبال مصرف بعضی از داروها بالاخص دیورتیک‌ها	اسید اوریک (Uric acid)
به عنوان یک نوار قلب پایه، بررسی وجود AF, LVH	نوار قلب (ECG)

تشخیص های پرستاری

- کمبود دانش در رابطه با ارتباط بین رژیم درمانی و کنترل فرآیند بیماری
- خودمدیریتی غیر موثر سلامتی
- سبک زندگی کم تحرک
- چاقی
- عدم تعادل تغذیه ای: بیشتر از نیاز بدن
- افزایش حجم مایعات
- تغییر در پرفیوژن بافتی در ارتباط با افزایش مقاومت محیطی، کاهش برون ده قلبی
- درد در ارتباط با اتساع عروق خونی مغزی

فالوآپ و غربالگری

- بر اساس تمام گایدلاین ها در همه افراد بالای ۱۸ سال غربالگری فشار خون باید انجام شود. بهترین و آسانترین راه غربالگری فشارخون، اندازه گیری آن در کلینیک یا مطب است.
- هر فرد سالم حداقل سالی یک بار، افراد دارای فاکتورهای خطر هیپرتانسیون هر ۶ ماه یکبار، بیماران با فشارخون کنترل شده هر ۳ ماه یکبار و افراد با فشارخون کنترل نشده ماهی یکبار جهت کنترل فشارخون و ویزیت باید مراجعه کنند.

هدف در کنترل فشار خون (target BP)

- الف**- هدف از درمان پرفشاری خون، پیشگیری از مرگ و عوارض از طریق دستیابی و حفظ فشار خون شریانی $140/90$ میلی متر جیوه و کمتر است.
- ب**- در افراد با ریسک بالای بیماری قلبی عروقی، فشارخون هدف کمتر از $130/80$ میلی متر جیوه در نظر گرفته می شود.
- ج**- در بیمارانی که صدمه به ارگان های هدف دارند، مانند بیماران قلبی، نارسایی کلیه، استroke و غیره فشارخون هدف کمتر از $130/80$ میلی متر جیوه در نظر گرفته می شود.
- د**- در هیچ گروهی بالاخص گروه ب و ج، فشارخون دیاستولیک نباید کمتر از 70 میلی متر جیوه برسد.

ملاحظات سالمندی:

در اواخر میانسالی فشارخون دیاستولی حالت کفه دارد

افزایش کلژن و کاهش الاستین و سفتی عروق

افزایش فشار خون سیتولی بدون اثر بر فشارخون دیاستولی

پیشگیری و درمان غیر دارویی در بیماران پرفشاری خون

جدول ۱۰- بهترین مداخلات غیردارویی به منظور پیشگیری و کنترل هیپرتانسیون

مداخله غیردارویی	میزان	سیستولیک (میلی متر جیوه)	اثر تقریبی بر روی فشارخون
کاهش وزن	وزن/چاقی بدن	در افراد با هیپرتانسیون طبیعی	در افراد با فشارخون طبیعی
کاهش ۳	کاهش ۵	هدف ایده آل، رسیدن به وزن نرمال است. انتظار این است به ازای هر گیلوگرم کاهش وزن، یک میلیمتر جیوه فشارخون کاهش یابد.	هدف ایده آل، رسیدن به وزن نرمال است. انتظار این است به ازای هر گیلوگرم کاهش وزن، یک میلیمتر جیوه فشارخون کاهش یابد.
تغذیه سالم	الگوی تغذیه‌ای DASH	کاهش ۳	صرف رژیم غذایی حاوی میوه، سبزیجات، حبوبات، محصولات لبنی کم چرب با کمترین مقدار چربی اشباع شده
کاهش جذب سدیم	سدیم رژیم غذایی	کاهش ۲-۳	هدف مطلوب و ایده آل ۱۵۰۰ میلی گرم در روز است اما هدف اصلی کاهش حداقل ۱۰۰۰ میلی گرم در روز در اکثر بزرگسالان است. (حذف نمکدان از سر سفره و طبخ غذای کم نمک)
افزایش جذب پتاسیم غذایی	پتاسیم غذایی *	کاهش ۲	هدف ۳۵۰۰ تا ۵۰۰۰ میلی گرم در روز، ترجیحاً مصرف رژیم غذایی حاوی پتاسیم*

اثر تقریبی بر روی فشارخون

مدخله غیردارویی	میزان	سیستولیک (میلی متر جیوه)	اثر تقریبی بر روی فشارخون
ورزش اثربویک	-	حداقل ۹۰-۱۵۰ دقیقه در هفته	در افراد با فشارخون طبیعی
ورزش مقاومتی پویا (مانند جابجا کردن وزنه)	-	هدف رسیدن به ۷۵-۸۵٪ حداکثر ضربان قلب در مجموع ۹۰-۱۵۰ دقیقه در هفته	کاهش ۵-۸ کاهش ۲-۴
فعالیت فیزیکی	-	۵۰-۶۰٪ حداکثر وزنی را که تحمل می‌کند معلوم نماید.	کاهش ۴ کاهش ۲
ورزش مقاومتی ایزومتریک (مانند نگه داشتن وزنه بالای سر)	-	در هفتۀ شش نوبت ورزش نماید.	کاهش ۵ کاهش ۴
مدخله در مصرف الكل	در افرادی که الكل مصرف می‌کنند کاهش مصرف آن ^{**} :	کاهش ۴ کاهش ۳	سیب زمینی، قارچ، نخود، خیار، بادمجان و کدو تنبل جزء غذای پتاسیم دار می‌باشد. ^{**} ارجح ترک کامل مصرف الكل است.

*بسیاری از میوه‌ها و سبزیجات تازه از جمله: موز، پرتقال، طالبی، زردالو، گریپ فروت، برخی میوه‌های خشک (مثل آلو، کشمش و خرما)، اسفناج پخته، کلم بروکلی پخته، سیب زمینی، قارچ، نخود، خیار، بادمجان و کدو تنبل جزء غذای پتاسیم دار می‌باشد. ^{**} ارجح ترک کامل مصرف الكل است.

- ❑ **DASH or the Dietary Approaches to Stop Hypertension includes consummation of a diet rich in fruits, vegetable, and low fat dairy**
- ❑ When following DASH, it is important to choose foods that are:
 - Rich in potassium, calcium, magnesium, fiber and protein
 - Low in saturated fat
 - Low in sodium

DASHdiet

• رژیم غذایی DASH اهداف تغذیه روزانه و هفتگی را ارائه می دهد. تعداد وعده هایی که باید مصرف کنید بستگی به نیاز روزانه شما به کالری دارد. در اینجا نگاهی به وعده های توصیه شده از هر گروه غذایی برای رژیم ۲۰۰۰ کالری در روز:

• **غلات:** ۶ تا ۸ وعده در روز. یک وعده یک برش نان ، ۱ اونس (۲۸ گرم) غلات خشک ، یا ۱/۲ فنجان غلات پخته شده ، برنج یا ماکارونی است

• **سبزیجات:** ۴ تا ۵ وعده در روز. یک وعده ۱ فنجان سبزی ، سبز خام ، ۱/۲ فنجان سبزیجات خام یا پخته یا ۱/۲ فنجان آب سبزیجات است.

• **میوه ها:** ۴ تا ۵ وعده در روز. یک وعده یک میوه متوسط ، ۱/۲ فنجان میوه تازه ، یخ زده یا کنسرو شده یا ۱/۲ فنجان آب میوه است

• **محصولات لبنی بدون چربی یا کم چرب:** ۲ تا ۳ وعده در روز. یک وعده ۱ فنجان شیر یا ماست یا ۱/۲ اونس پنیر است. گوشت بدون چربی ، مرغ و ماهی: شش وعده ۱ اونسی یا کمتر در روز. یک وعده ۱ اونس گوشت ، مرغ یا ماهی پخته یا ۱ تخم مرغ است.

• **آجیل ، دانه ها و حبوبات:** ۴ تا ۵ وعده در هفته. یک وعده ۱/۳ فنجان آجیل ، ۲ قاشق غذاخوری کره بادام زمینی ، ۲ قاشق غذاخوری دانه یا ۱/۲ فنجان حبوبات پخته (لوبیا خشک شده یا نخود فرنگی) است

• **چربی ها و روغن ها:** ۲ تا ۳ وعده در روز. یک وعده ۱ قاشق چایخوری مارگارین نرم ، ۱ قاشق چایخوری روغن نباتی ، ۱ قاشق غذاخوری سس مایونز یا ۲ قاشق غذاخوری سس سالاد است.

• **شیرینی و قندهای اضافی:** ۵ وعده یا کمتر در هفته. یک وعده ۱ قاشق غذاخوری شکر ، ژله یا مربا ، ۱/۲ فنجان سوربات یا ۱ فنجان لیموناد است.

The DASH (Dietary Approaches to Stop Hypertension) Diet

Food Group	Number of Servings/Day
Grains and grain products	7 or 8
Vegetables	4 or 5
Fruits	4 or 5
Low-fat or fat-free dairy foods	2 or 3
Lean meat, fish, and poultry	≤2
Nuts, seeds, and dry beans	4 or 5 weekly

Note: The diet is based on 2000 calories/day.

Adapted from U.S. Department of Health and Human Services. (2003). *Your guide to lowering your blood pressure with DASH: DASH eating plan*. Retrieved on 11/27/2015 at: www.nhlbi.nih.gov/health/public/heart/hbp/dash/new_dash.pdf

Medication Therapy for Hypertension and nursing consideration

گروه دارویی	نام دارو	دوز معمول (mg)	دفعات	صرف در روز	توضیحات و عوارض
	Chlorthalidone	۱۲.۵-۲۵	۱		در شروع درمان با کاهش حجم خون ولی در ادامه با واژودیلاسیون فشارخون را می کاهند.
	Hydrochlorothiazide	۲۵-۵۰	۱		دیورتیک ارجح برای درمان فشارخون کلرتالیدون (۱۲-۲۵ میلی گرم در روز) است.
	Indapamide	۱.۵-۲.۵	۱	-	اثرشنان در $GFR < 45 \text{ ml/min}$ کاهش می باید و در $GFR < 30$ تاثیری ندارند و باید با دیورتیک های لوپ (فورزمايد) جایگزین شوند.
Thiazid diuretics	Metolazone	۲.۵-۱۰	۱		هیپوکالمی، هیپوناترمی، هیپراوریسمی، هیپرکلسیمی، هیپرمنیزمی و هیپرلیپیدمی از عوارض این دسته داروها می باشد.
			-		در نقرس (مگر در بیماران تحت درمان با داروهای کاهنده اسیداوریک) باید احتیاط کرد.

- اثرات جانبی شامل خشکی دهان، تشنجی، ضعف، گیجی ، خواب آلودگی، درد و ضعف عضلانی، تاکی کاردی و اختلال معده ای - روده ای
- کاهش فشارخون وضعیتی ممکن است مخصوصا در سالمندان ایجاد گردد. هشدار به بیمار که به آرامی بلند شود.
- کنترل علایم و نشانه های عدم تعادل الکترولیتی
- رژیم غذلی پر پتاسیم

دیورتیک ارجح در نارسایی قلبی علامت دار	-	۲	۰.۵-۴	Bumetanide	
دیورتیک ارجح در CKD با GFR کمتر از ۳۰	-	۲	۲۰-۸۰	Furosemide	Loop diuretics
داروی ارجح در الدوسترونیسم اولیه و فشارخون مقاوم	-	۱	۲۵-۱۰۰	Spironolactone	Aldosterone antagonists
به درمان					
از عوارض: ژنیکوماستی و ایمپوتنس به ویژه با اسپیرونولاکتون	-				
اجتناب از مصرف همزمان با مکمل های پتابسیم (هیپرکالمی)، دیورتیک های نگه دارنده پتابسیم و در نارسایی کلیوی متوسط به بالا	-	۲	۵۰-۱۰۰	Eplerenone	
به تنها ی چندان موثر نیستند.	-	۱ تا ۲	۵-۱۰	Amiloride	
در ترکیب با تیازیدها در بیمارانی که دچار هیپوکالمی می شوند، مورد توجه هستند.	-				K sparing diuretics
در بالغین با پتابسیم سرمی پایین ارجح است.	-	۱ تا ۲	۵۰-۱۰۰	Triamterene	
اجتناب از مصرف در بیماران با GFR کمتر از ۴۵	-				

دیورتیک های قوس: تخلیه حجم مایع و الکترولیت سریع است، دیورز شدیدی رخ می دهد. جایگزینی آب و مایعات ممکن است لازم باشد.

آنتاگونیست گیرنده الدوسترونو دیورتیک های نگه دارنده پتابسیم: خودداری از مصرف مکمل های پتابسیم، آموزش علایم هیپرکالمی به بیمار و خانواده- مصرف دارو بعد از غذا به علت علایم معده روده ای- کنترل علایم هیپرکالمی در صورت مصرف همزمان با مهارکننده های آنزیم تبدیل کننده آنزیوتانسین

درمان استاندارد خط اول در دیابت و CKD(کاهش آلبومینوری) است.	-	۳ تا ۲	۱۲.۵-۱۵.۰	Captopril
هیپرکالمی از عوارض این داروهاست.	-	۱ تا ۲	۵-۴۰	Enalapril
در موارد زیر ممنوع است :				ACEI
صرف همزمان با ARB	-			
تنگی دوطرفة شریان کلیوی	-	۱	۱۰-۴۰	Lisinopril
بارداری	-			
سابقه‌ی آنژیوادم ناشی از ACEI	-			

□ آنژیو ادما نادر، اما یک عارضه تهدید کننده زندگی است.

□ در صورت اختلال در عملکرد کلیه، مقدار مصرف دارو کاهش یافته و با دیورتیک های قوس مصرف شوند. کراتینین سرم باید قبل از شروع و پس از آن هر ۲-۱ هفته تا ۲ ماه و سپس در فواصل طولانی تر مورد آزمایش قرار گیرد. افزایش مقدار کراتینین باید فوراً تأیید و پیگیری شود. در صورتی که کراتینین سرم در عرض ۲ ماه بیش از ۳۱ درصد افزایش یابد، باید درمان رامتوقف نمود

□ از عوارض شایع این داروها سرفه است. ابتدا به صورت خشکی گلو و سپس سرفه ها گاه گاهی و در مرحله پیشرفته سرفه ها قطار، مکرر و خشک. در صورت بروز این عارضه دارو باید قطع شود.

هیپرکالمی از عوارض این داروهاست.	-	۱ تا ۲	۵۰-۱۰۰	Losartan
در موارد زیر ممنوع است :				
ACEI	-			
صرف همزمان با				
بارداری	-			ARB
تنگی دو طرفه شریان کلیوی	-	۱	۸۰-۳۲۰	Valsartan
در آنتیوادم ناشی از ACEI	-			
می‌توان عهده بعد از قطعه داروی ACEI را شروع کرد.				

- دارای حداقل اثرات جانبی - برخلاف مهارکننده های آنزیم مبدل آنژیوتانسین (ACEIs)، سرفه خشک مداوم کمتر مشکل ساز است و به همین دلیل ARB ها در بیمارانی که ACEI ها را تحمل نمی کنند، توصیه می شوند.
- کنترل از نظر هیپرکالمی
- منع مصرف در افزایش کراتینین در مصرف داروهای ACEI و ARB در افراد که تنگی دو طرفه شریان کلیوی، کلیه پلی کیستیک و نفرو اسکلرroz دارند.
- ARB ها در پیشگیری از پیشرفت نفروپاتی دیابتی مؤثر بوده و ممکن است از بروز حوادث مهم قلبی در بیماران مبتلا به نارسایی قلب در اثر هایپرتروفی بطن چپ ناشی از فشارخون بالا و نارسایی قلب دیاستولی بکاهند. تفاوت آشکاری بین درمان با ARB ها و ACEI ها از نظر کاهش خطر سکته مغزی و نارسایی قلبی وجود ندارد.

نسبت به سایر داروها اثرات بیشتری در پیشگیری اولیه از حوادث مغزی دارند.	-	۱	۲۵-۱۰	Amlodipine
ارزان آند و مصرف یکبار در روز دارند.	-			CCB-DHP
نیاز به مانیتورینگ تست‌های خونی ندارند.	-	۱	۶۰-۱۲۰	Nifedipine LA
ادم قوزک پا از عوارض وابسته به دوز شان بوده که در خانم‌ها شایع‌تر است.	-			
وراپامیل اثرات ضدفسارخون ضعیفی دارد.	-	۱	۱۲۰-۴۸۰	Diltiazem
قدرت دیلتیازم متوسط (حد واسط بین وراپامیل و آملودپین) است.	-	۲	۱۸۰-۳۶۰	Diltiazem SR
صرف همزمان با بتاپلوكرهای خطر برادیکاردی و بلوک قلبی همراه است.	-	۳	۴۰-۸۰	Verapamil
پرهیز از مصرف در نارسایی قلبی	-	۱ تا ۲	۱۲۰-۴۸۰	Verapamil SR
	-	۱	۱۰۰-۴۸۰	Verapamil-delayed onset ER

مسدود کننده‌های کانال کلسیمی

- دی‌هیدروپیریدینی:** دارای عملکرد سریع، به صورت خوراکی یا زیر زبانی موثر است، مصرف با معده خالی، احتیاط مصرف در بیماران دیابتیک، کرامپ عضلانی، سفتی مفاصل و مشکلات جنسی که با کاهش میزان مصرف دارو از بین می‌رود، ضربان قلب نامنظم، یبوست، کوتاهی تنفس و ادم
- غیر دی‌هیدروپیریدینی:** اسپاسم شریان کرونر را که توسط بتاپلوكرهای نیترات‌ها کنترل نشده، مهار می‌کند، عدم قطع ناگهانی دارو، کنترل هیپوتانسیون، مراقبت دندانی به علت احتمال التهاب لثه، ضربان قلب نامنظم، سرگیجه و ادم - موارد منع مصرف شامل سندروم سینوس بیمار، بلوک دهلیزی-بطنی، افت فشار و نارسایی قلبی
- عارض شایع:** ادم اندام تحتانی که از دور قوزک شروع شده و به تدریج به ساق پا انتشار می‌یابد. در مراحل اولیه در یک اندام و سپس هر دو اندام - با قطع مصرف دارو بهبود ادم حاصل می‌شود، هیپرپلازی لثه که با قطع دارو قابل برگشت است.

از مصرف همزمان با ACEI یا ARB اجتناب شود.	-					
بسیار طولانی اثر است.	-					
افزایش خطر هیپرکالمی، به خصوص در CKD و	-					
صرف کنندگان مکمل پتاسیم	۱	۱۵۰-۳۰۰	Aliskiren			Direct renin inhibitors
درموارد زیر کنترالدیکه است :						
تنگی دو طرفه ای شریان کلیوی	-					
حاملگی	-					

- بازدارنده های مستقیم رنین: با مهار فعالیت آنزیم رنین، سبب بلوک تبدیل آنژیوتانسین به آنژوتانسین یک می شود.
- درمان پرفشاری خون خفف تا متوسط-کنترل هیپرکالمی و هیپوتانسیون، آنژیوادم عارضه نادر اما مرگ باز

داروهای مسدود کننده گیرنده بتا آدرنرژیک

گروه یک: اثر بر گیرنده های B1 و B2 با اثر غیر اختصاصی بر قلب	پروپرانولول بتاکسولول کارودیلول نادولول اکسپرنولول پیندولول سوتالول تیمولول
گروه دوم: اثر بر گیرنده B1 با اثر اختصاصی بر قلب	اسبوتولول آتنولول پیزپرولول اسمولول متورولول لابتالول
اثر بر گیرنده های B1 و B2 و آلفا	

داروهای مسدود کننده های بتا آدرنرژیک، باعث مهار گیرنده بتا-یک یا بتا-دو و یا هر دو گیرنده بتا آدرنرژیک میشود. اگر این داروهای طیک نوع گیرنده بتا را مسدود کنند، به آنها اختصاصی و در صورتیکه هم گیرنده های بتا - یک و هم گیرنده های بتا - دو (که در بافت ها به جز قلب وجود دارند) را مسدود کنند، غیر اختصاصی نامیده می شوند

با بلوک بتا یک، موجب کاهش تعداد ضربان قلب و کاهش فشارخون می شوند. البته بتا بلوکرهای غیر اختصاصی مانند پروپرانولول با بلوک همزمان گیرنده های بتا دو که در برونشیها قرار دارند می توانند موجب تنگی نفس به خصوص در بیماران آسمی شوند لذا در مواردی که بیمار دارای تنگی نفس باشد باید از داروهای بلوک کننده بتا که بطور اختصاصی عمل می کنند استفاده کرد. این داروها کاربرد گسترده ای در درمان فشارخون، آنژین قلبی، نارسایی قلب و همچنین آریتمی ها دارند.

به عنوان خط اول درمان توصیه نمی‌شوند ولی در موارد ذیل می- توانند مفید باشند:۱- آنژین علامت دار-۲- تاکی کاردی ۳- بعد از MI-۴- نارسایی قلبی-۵- میگرن-۶- در خانم‌های با قصد بارداری بیزوپرولولداروی ارجح در بیماران دچار برونوکواسیاسم	-	۱ تا ۲	۲۵-۱۰۰	Atenolol	
		۲	۱۰۰-۴۰۰	Metoprolol tartrate	
		۱	۵۰-۲۰۰	Metoprolol Succinate	Beta blockers cardioselective
راه‌های هوایی که نیاز به بتا بلوکر دارند. بیزوپرولولو متیپرولول سوکسینات در HF انتخابی است.	-	۱	۲۵-۱۰	Bisoprolol	
اجتناب از قطع ناگهانی ضروری است (خطر ریباند).	-				
اجتناب از قطع ناگهانی	-	۲	۱۶۰-۴۸۰	Propranolol IR	Beta blockers
منع مصرف در بیماران دچار حساسیت راه‌های هوایی (آسم)	-	۱	۸۰-۳۲۰	Propranolol LA	Noncardioselective
به دلیل خاصیت واژودیلاتوری برای درمان ترکیبی مواردی که به سختی کنترل می‌شوند بسیار موثرند. کارودیلول داروی ارجح در بیماران HF است.	-	۲	۱۲۵-۵۰	Carvedilol	Beta blockers
از قطع ناگهانی بتا بلوکرهای باید اجتناب شود.	-	۱	۲۰-۸۰	Carvidilol phosphate	Combined alpha- and beta-receptor
		۲	۲۰۰-۸۰۰	Labetalol	

- **داروهای ترکیبی آلفا و بتا بلوکر:** اتساع عروق محیطی و کاهش مقاومت عروق محیطی-عوارض مهم هیپوتانسیون ارتواستاتیک و تاکی کاردی، دارای عملکرد سریع، عدم کاهش جریان خون کلیه- موارد منع مصرف شامل آسم، شوک کاردیوژنیک، تاکیکاردی شدید، بلوک قلبی

	خط دوم درمان در BPH هستند.	-	۳ تا ۲	۲-۲۰	Prazosin	
First	عارضه مهمشان هیپوتانسیون ارتواستاتیک بعد از اولین دوز (dose effect) به ویژه در سالمندان است.	-	۲ تا ۱	۱-۲۰	Terazosin	Alpha blockers
	خط آخر درمان در موارد مقاوم هستند.	-	۲	۰.۱-۰.۸	Clonidine oral	
	از قطع ناگهانی کلونیدین، به علت ریباند باید پرهیز کرد.	-	هفتگی	۰.۱-۰.۳	Clonidine patch	Central Alpha antagonists
	متیل دوبا داروی ارجح در حاملگیاست.	-	۲	۲۵۰-۱۰۰۰	Methyldopa	

- فشار خون بالا، بزرگ شدن خوش خیم پروستات، بعضی از بیماری های گرددش خون از جمله بیماری رینود Raynaud، سفت و سخت شدن پوست (اسکلرودرما آدرنژیک در بحران های فشارخون ارزشمند است و به همراه بتابلوکرها و دیورتیک ها برای رسیئن به پاسخی ملایمتر در افزایش فشارخون به کار می رود. برخی از آلفابلوکرها عمل انتخابی تری روی عضله صاف مثانه و پروستات دارند و در درمان علامتی هیپر پلازی خوش خیم پروستات به کار می روند)، تومورهای غده فوق کلیه (فئوکروموسیتوم)

• آلفا بلوکر و آنتاگونیست مرکزی آلفا

□ عوارض جانبی و احتیاطات:

- هیپوتانسیون ارتواستاتیک: آلفابلوکرها وقتی برای نخستین بار استفاده می‌شوند، ممکن است فشار خون به شدت پائین آید و سرگیجه بروز نماید و در زمان بلند شدن از حالت نشسته یا خوابیده به ناگهان حالت ضعف ایجاد گردد.
- سایر عوارض جانبی عبارتند از: سردرد، طیش ضربان قلب، تهوع، ضعف

□ ملاحظات پرستاری:

- کنترل HR و BP بیمار (ریت قلبی کمتر از ۶۰ و فشار خون سیستولیک بیمار کمتر از ۱۰۰ میلیمتر جیوه نباشد)
- هشدار دادن به بیماران درباره کاهش فشار خون مخصوصاً با دوز اول
- کاهش فشار خون وضعیتی متعاقب این داروها ممکن است به وسیله حمام داغ، ایستادن طولانی و غذای زیاد افزایش یابد.
- توصیه به بیماران برای استراحت در هنگام احساس یا آغاز ضعف و غش

با احتباس مایع و سدیم و تاکی کارדי رفلکسی همراهند.	-	۳ تا ۲	۲۵-۲۰۰	Hydralazine Minoxidil	
لوپوس دارویی ناشی از هیدرالازین	-	۱ تا ۳	۵۰-۱۰۰	Minoxidil	Direct vasodilators
هیرسوتیسم ناشی از ماینوكسیدیل	-				

- به عنوان درمان اولیه به کار نمی روند. به صورت ترکیبی با سار داروها استفاده می شود.
- **عوارض شایع:** ادم محیطی که ممکن است نیاز به دیورتیک باشد. سندروم شبیه لوپوس اریتماتوس-تاکی کارדי، سر درد و تنگی نفس و برافروختگی ممکن است رخ دهد که با دادن رزپین قبل از درمان می توان از عوارض آن جلوگیری کرد.

راهنمای دارویی در بیماران دچار فشار خون بالا و بیماری‌های همراه

بیماری	درمان دارویی ارجح	پیشنهادات
سالمندی بدون بیماری‌های همراه	دیورتیک‌های تیازیدی، مسدود کننده‌های کانال کلسیم، ARB، ACEIs	
دیابت	مهار کننده‌های ACE یا بلوکرها ریپتور آزیوتانسین	
دیابت با پروتئینوری	دوز پایین دیورتیک‌ها، مسدود کننده‌های کانال کلسیم طولانی اتر ACEIs، ARBs	
آرژین پایدار	مسدود کننده‌های بتا و مسدود کننده‌های کانال کلسیم، ARB، ACEIs	اگر کسر تخلیه بطن چپ کمتر از 30 درصد باشد از وریامیل و دیتیازم باید اختاب شود.
نارسایی قلب	ACEIs، ARBs، کارودیلول، متیپرولول آهسته رهش، دیورتیک	
تاکیکاردی فوق بطی	مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک و مسدود کننده‌های کانال های کلسیم غیر DHP	
سرفه ناشی از مصرف ACEI‌ها	ARBs	ARBs می‌توانند به عنوان جایگزین ACEIs استفاده شوند.
نقرس	ACEIs، ARBs، مسدود کننده‌های کانال های کلسیمی و مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک	
دیس لیپیدمی	ACEIs، ARBs، مسدود کننده‌های کانال های کلسیمی و مسدود کننده‌هایalfa آدرنرژیک	
لرزش اساسی	مسدود کننده‌های غیر انتخابی بتا	
هایپر تیروئیدی	مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک	
بیماری‌های عروق محیطی	ACEIs، ARBs، مسدود کننده‌های کانال های کلسیمی	
میگرن	مسدود کننده‌های کانال های کلسیمی و مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک	
پوکی استخوان (استتوپروزا)	دیورتیک‌های تیازیدی	
فشار خون بالا پس از جراحی	مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک	
سندرم کرونری حاد	ACEIs، ARBs مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک	در صورتی که مسدود کننده‌های بتا آدرنرژیک ممتوعيت مطلق دارند می‌توان از مسدود کننده‌های کانال های کلسیم DHP طولانی اتر استفاده نمود.
پروستاتیت	مسدود کننده‌های Alfa آدرنرژیک	
نارسایی کلیده / پروتئینوری	ACEIs، ARBs، تیازید، دیورتیک های مؤثر بر قوس هنله	
گلوبکوم	بنابلوکرها	
فیریلاسیون دهلیزی عود کننده	بلوک کننده ریپتور آزیوتانسین، مهار کننده‌های ACE	
فیریلاسیون دهلیزی دائم	بنابلوکرها، آتناکوئیست کلسیم غیر دی هیدروپیریدینی	
خطر سکته مجدد قلبی (تعییرات زین و یا	هر دارویی پایین آورنده فشارخون	

داروهایی که ممکن است دارای اثرات نامطلوب بر بیماری‌های همراه هستند داشته باشند

دارو	بیماری
مسدودکننده‌های بتا	برونکوسپاسم
ARBs , ACEIs	تنگی دو طرفه عروق کلیوی
آلفا اگونیست‌های مرکزی (رزرپین)	افسردگی
مسدودکننده‌های بتا، دوز بالای دیورتیک ها	دیابت نوع 1 و 2
مسدودکننده‌های بتا، مسدودکننده‌های کانال کلسیم غیر DHP	بلوک قلبی درجه 2 و 3
مسدودکننده‌های کانال کلسیم (به جز DHP طولانی اثر)	نارسایی قلب
ARBs , ACEIs ، مسدودکننده‌های آldостرون	هاپر کالمی
هیدروکلروتیازید	نقرس
لاتالول، متیل دوپا	بیماری کبدی
مسدودکننده‌های بتا	بیماری عروق محیطی
داروهای نگهدانده پتابسیم، مسدودکننده‌های آldostرون	نارسایی کلیوی

Hypertensive crises

- در صورتی که فشارخون بالاتر از $120/80$ میلیمتر جیوه باشد، به آن **کریز هیپرتانسیون** می‌گویند.
- نکته مهم در تمام گایدلاین‌های اشاره شده، استفاده از درمان ترکیبی برای کنترل فشارخون بالا است. تاکید بر استفاده از ۲ کلاس دارویی مختلف از داروهای خط اول درمان است. لازم به ذکر است که بیمار نمی‌تواند همزمان ACEI و ARB را همزمان مصرف کند.

Clinical Characteristics of Hypertensive Crisis

Blood pressure—usually > 140 mm Hg diastolic

Funduscopic findings—hemorrhages, exudates, papilledema

Cardiac findings—prominent apical impulse, cardiac enlargement, congestive heart failure

Renal findings—oliguria, azotemia

Gastrointestinal findings—nausea, vomiting

Hematological findings—microangiopathic hemolysis

کریز هیپرتانسیون دو نوع است:

HTN emergency: در صورت که فشارخون به شدت بالا (بیشتر از mmHg 180/120)، همراه با صدمه به ارگان های هدف باشد (انسفالوپاتی هیپرتانسیون، انفارکتوس حاد قلبی، سندروم حاد کرونری، ادم حاد ریه، دایسکشن آئورت، نارسایی حاد کلیه) فورا باید پایین آورده شود. البته نه ضرورتا به میزان کمتر از 140/90 ملیمتر جیوه، تا بروز آسیب به ارگان های هدف را متوقف شده یا از آن جلوگیری شود.

فشارخون در ساعت اول حداقل ۲۵ درصد کاهش، در ۶ ساعت بعد به ۱۶۰/۱۱۰ میلیمتر جوه و در ۲۴ تا ۴۸ ساعت به حد نرمال باید برسد.

داروی انتخابی: متسع کننده های داخل وریدی مانند سدیم نیتروپروساید، نیکاردیپین هیدروکلراید، نیتروگلیسیرین

- **HTN urgency** •
 - بالا بودن فشارخون در حد بحرانی اما صدمه به ارگان های هدف وجود ندارد یا شرایط بیمار خیلی اورژانسی نیست.
 - همراه با سر درد و خونریزی از بینی
 - تحت نظر قرار دادن بیمار با تجویز یک دوز از دارو خوراکی - (مهارکننده بتا آدرنژیک مانند لابتولول، مهار کننده ACE مانند کاپتوپریل، آگونیست های آلفا ۲ مانند کلونیدین)، آموزش به بیمار و خانواده در مورد مصرف منظم دارو و رعایت رژیم غذایی

Thank You!

